

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobkyně: **Ing. X. X.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Jakubem Vavříkem
sídlem Sokolovská 438/45, 186 00 Praha 8

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy**
sídlem Sokolovská 855/225, 190 00 Praha 9

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 6. 2022, č.j. RN-X-42019-JK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 8. 6. 2022 č.j. X se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 6 292 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy (dále jen „žalovaná“) ze dne 8. 6. 2022 č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“) a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 18. 2. 2022 č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně podle ust. § 87 správního řádu ve spojení s § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. změnil rozhodnutí ze dne 22. 9. 2021 č.j. X tak, že podle ust. § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“) se od 1. 12. 2021 přiznává invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, který činí 11 175 Kč měsíčně.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně uvedla, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí ze stejných důvodů, které uvedla v námitkách, její zdravotní stav byl nesprávně a nedostatečně posouzen, ve vztahu k námitkovému posudku ze dne 25. 4. 2022 uvedla, že u ní přetrvávají potíže spočívající v soustavné bolesti X s iradiací do X, bolesti v X, chronická X, X, bolesti X a neschopnost soustavného X, které se neustále zhoršují. Dále poukázala na pravděpodobný problematický průběh operace, o němž však nebyly pořízeny záznamy a s nímž nebyla po zákroku seznámena, sama odhalila závažné následky v podobě silných odřenin X, luxaci X, poraněná a zlomená X, apod., doplňovala nové zdravotní obtíže zahrnující necitlivost a bolesti X, X problémy, zhoršující se celkovou pohyblivost, nevolnost v důsledku nesnášenlivosti medikace, v důsledku čehož je prakticky vyloučena jakákoli její možnost výkonu práce, ale i běžné každodenní činnosti a zvládání osobní obsluhy. K tomu dokládala i lékařské zprávy, např. zprávu z algeziologie ze dne 18. 3. 2022. K těmto popisovaným obtížím žalobkyně však nebylo v posudku ani v napadeném rozhodnutí dostatečně přihlédnuto, popř. byly zcela pominuty, její zdravotní stav tak nebyl řádně zjištěn, ani správně kvalifikován dle příslušných kategorií vyhlášky č. 359/2009 Sb.
4. Dále namítala, že přes její námitky týkající se neúplnosti či nepřesnosti lékařských zpráv nebylo v námitkovém řízení provedeno její osobní vyšetření. Proto navrhla, aby její zdravotní stav byl přezkoumán Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., kdy by byla komisí též osobně vyšetřena, dále navrhovala, aby její zdravotní stav byl přezkoumán i znalcem z oboru zdravotnictví
5. Navrhla, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla žalované vrácena k dalšímu řízení a aby bylo žalobkyni přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.
6. Podáním ze dne 16. 11. 2022 žalobkyně sdělila, že ve věci bude nadále zastoupena právním zástupcem. K žalobě doplnila, že posudkem Posudkové komise MPSV ze dne 4. 1. 2022 e. č. X, který byl vypracován pro účely řízení o přiznání příspěvku na péči a který vycházel z osobního vyšetření žalobkyně, byla žalobkyně shledána závislou na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni pro nezvládání čtyř oblastí základních životních

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

potřeb, a to oblékání a obouvání, tělesná hygiena, osobní aktivity a péče o domácnost. Dle posudku byly u žalobkyně zjištěny silné bolesti v oblasti jizvy po operaci X, X, poruchy citlivosti X, omezená hybnost v X a řada dalších zdravotních potíží včetně X problémů. Uvedla, že pro dané potíže je významně objektivně omezena v každodenním běžném životě, při chůzi je nucena využívat opory druhé osoby a holí, pro nejistotu při úchopu, bolesti a třes rukou jsou velmi sníženy její manuální schopnosti a jemná manipulace, používá ortézy X, není schopna zvednout X nad horizontálu, při pohybu se rychle zadýchává, bolesti X a X jí nedovolují aktivně rehabilitovat a udržovat fyzickou kondici, soustavně trpí X pro poruchy X, je dlouhodobě vystavena X pro existenční a zdravotní potíže, podléhá projevům X. Z toho vyplývá, že zdravotní stav žalobkyně je výrazně nepříznivý, je jen těžko představitelné její zapojení do pracovního režimu, je prakticky diskvalifikována z jakékoli pracovní činnosti.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření poukázala na ust. § 39 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., kdy v předmětné věci se jedná o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem a rozhodnutí žalované je závislé na odborném lékařském posouzení. Shrnula náležitosti posudku a poukázala na závěry námitkového posudku ze dne 25. 4. 2022, dle kterého žalobkyně byla invalidní pro invaliditu prvního stupně, neboť její pracovní schopnost poklesla o 35%, posudek považovala za úplný a přesvědčivý. S ohledem na námitky žalobkyně navrhla důkaz posudkem příslušné Posudkové komise MPSV ČR ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Přitom uvedla, že předmětem sporu je zjištění, zda k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídal zdravotní stav žalobkyně některému ze stupňů invalidity, z tohoto důvodu nelze přihlídnout ke zdravotní dokumentaci datované po vydání napadeného rozhodnutí.
8. Žalovaná za současného právního a skutkového stavu navrhla, aby byla žaloba zamítnuta jako nedůvodná.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 3. 8. 2021 podala žádost o invalidní důchod, a to od skončení výplaty ND, uvedla že od 3. 8. 2021 je v pracovní neschopnosti.
10. Dle posudku PSSZ-LPS pro Prahu 9 ze dne 11. 8. 2021 č.j. X posudková lékařka dospěla k závěru, že žalobkyně není invalidní, neboť její pracovní schopnost poklesla pouze o 20%, postižení žalobkyně hodnotila dle kapitoly XIII., odd. E, položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity) (dále jen „Vyhláška“)
11. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 22. 9. 2021 č.j. X byla žádost žalobkyně zamítnuta pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala dne 3. 11. 2021 odvolání, na základě kterého byl zdravotní stav žalobkyně znovu přezkoumán.
12. Dle posudku č.j. X ze dne 17. 1. 2022 MUDr. B. L. (tj. prvostupňový posudek) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost žalobkyně o 35 %, jde u ní o invaliditu prvního stupně, den vzniku invalidity je 20. 9. 2021,

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je zdravotní postižení dle kapitoly II., oddíl A, položky 1b) přílohy k Vyhlášce, tedy stav po X vlevo pro X bez nutnosti X terapie, s následnou X a zhoršenými ventilačními hodnotami, který omezuje fyzické schopnosti a má vliv na pokles pracovní schopnosti, vzhledem k dalším zdravotním postižením byla procentní míra poklesu pracovní schopnosti zvýšena o 10 % ve smyslu § 3 odst. 1 Vyhlášky s přihlédnutím k § 4 odst. 2 Vyhlášky.

13. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 18. 2. 2022 č.j. X správní orgán I. stupně podle ust. § 87 správního řádu ve spojení s § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. změnil rozhodnutí ze dne 22. 9. 2021 č.j. X tak, že podle ust. § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. se od 1. 12. 2021 přiznává invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, který činí 11 175 Kč měsíčně; procentní míra invalidního důchodu se od 1. 1. 2022 zvyšuje na 11 925 Kč měsíčně. Dle odůvodnění bylo po provedeném šetření zjištěno, že námitkám žalobkyně lze plně vyhovět, když dle posudku ze dne 17. 1. 2022 byla žalobkyně shledána invalidní pro invaliditu prvního stupně. Byla odůvodněna výše přiznaného invalidního důchodu. Žalobkyně podala dne 23. 3. 2022 proti prvostupňovému rozhodnutí námitky (označené jako odvolání), neboť nesouhlasila s posouzením jejího zdravotního stavu.
14. Dle posudku č.j. X ze dne 25. 4. 2022 MUDr. J. V. (tj. námitkový posudek) byly potvrzeny závěry prvostupňového posudku v tom, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost žalobkyně o 35 %, jde u ní o invaliditu prvního stupně, den vzniku invalidity je 20. 9. 2021, doba platnosti posudku byla do 31. 1. 2024. I po přezkumu bylo zdravotní postižení hodnoceno dle kapitoly II., oddíl A, položky 1., písm. b) přílohy k Vyhlášce, kde je uvedeno funkční postižení u stavů zpravidla po 6 měsících od ukončení aktivní X terapie, kdy je stav hodnocen jako stabilizovaný, ale přetrvává lehká porucha funkce orgánu nebo systému, posuzovaná podstoupila v X pro X onemocnění dolní X levé X, aktivní X terapie nebyla indikována, pooperačně komplikace ve formě X, zlomenina X, přetrvává bolest, hybnost s diskomfortem v krajní X, pokles pracovní schopnosti je v rozmezí 15-25%, kdy vzhledem k proběhlé X byla zvolena horní hranice, X je s X poruchou, základní pokles byl dále navýšen o 10% pro další postižení zdravotního stavu (§ 3 odst. 1 Vyhlášky). Lékařka se vyjádřila k neurologickým nálezům, které navrhovaly uznání třetího stupně invalidity, avšak s odkazem na příslušné položky dle Vyhlášky nebyla naplněna nezbytná posudková kritéria. Námitkám nelze vyhovět. Posouzení proběhlo v nepřítomnosti na základě dokumentace.
15. V napadeném rozhodnutí ze dne 8. 6. 2022 žalovaná vyšla z námitkového posudku o invaliditě ze dne 25. 4. 2022, shrnula jeho podklady, skutková zjištění učiněná v posudku včetně hodnocení dle přílohy k Vyhlášce, a dále jeho závěry, z posudku obsáhle citovala, posudek považovala za úplný a přesvědčivý. Odkázala na příslušnou právní úpravu (§ 26, § 38, a § 39 odst. 1, 2 zákona č. 155/1995 Sb. a § 2 odst. 3 Vyhlášky), vzhledem k tomu, že po přezkoumání zdravotního stavu činí míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně rovněž 35 %, dospěla k závěru, že byly splněny podmínky pro invaliditu prvního stupně, proto námitky žalobkyně neshledala důvodnými a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

16. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.r.s.), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.r.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
17. K projednání dané věci nařídil soud ústní jednání, které se konalo dne 10. 11. 2023, a to vzhledem k tomu, že v řízení bylo prováděno dokazování. Žalobkyně i žalovaná při jednání navrhovaly, aby soud při rozhodování vyšel z posudku Posudkové komise Hradec Králové.
18. Podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. *pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.*
19. Ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb. upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a dále v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
20. Podle § 3 Vyhlášky *v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (odst. 1) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (odst. 2).*
21. Správní orgán není sám oprávněn zkoumat, zda a k jakému datu se žadatel stal invalidním, správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod, případně jeho změně, je tak závislé především na odborném lékařském posouzení (viz ust. § 8 odst. 7, 8, 9 zákona č. 582/1991 Sb.). Správní orgán je pouze oprávněn a zároveň též povinen vyhodnotit, zda lékařský posudek, ze kterého při posouzení nároku na invalidní důchod vychází, splňuje požadavky na úplnost a přesvědčivost.
22. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

V takovém posudku odborné lékařské komise se pak hodnotí celkový zdravotní stav, dochované pracovní schopnosti pojištěnce a zaujímají se v něm též posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku.

23. V projednávaném případě žalobkyně zejména zpochybňovala závěry posudkových lékařů ohledně posouzení jejího zdravotního stavu, kdy nebylo adekvátně přihlédnuto ke všem zdravotním postižením žalobkyně, žalovaná pak ze závěrů posudkových lékařů vycházela. S ohledem na to soud nechal vypracovat posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky v Praze. Posudková komise soudu předložila posudek ze dne 7. 3. 2023, evidenční číslo X (dále jen „Posudek 1“), který soud provedl při jednání jako důkaz; soud sám není oprávněn zdravotní stav žalobkyně zkoumat.
24. Posudek 1 byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise: MUDr. H. Ž., další lékař: MUDr. M. V. s odborností interní lékařství. Z posudku vyplývá, že komise vycházela ze spisové dokumentace PSSZ-LPS pro Prahu 9 včetně přílohového spisu z námitkového řízení, ze soudního spisu, včetně nálezu z ambulance algeziologie ze dne 18. 3. 2022 MUDr. P. a dokumentace praktického lékaře MUDr. H., bylo též provedeno vyšetření žalobkyně při jednání komise internistou, žalobkyně byla jednání komise přítomna dne 7. 3. 2023, nebyla s posudkovým závěrem seznámena. V Posudku 1 byly shrnuty námitky žalobkyně, je zde popsána anamnéza žalobkyně, pracovní anamnéza a subjektivní potíže žalobkyně při jednání i dle dokumentace, uvedeny jsou i závěry vyšetření při jednání komise dne 7. 3. 2023, jsou shrnuty posudkově významné lékařské nálezy a jejich obsah včetně nálezu z algeziologie MUDr. P. z 18. 3. 2022, jsou shrnuty diagnózy žalobkyně. V posudkovém zhodnocení komise shledala, že hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého stabilizovaného zdravotního stavu byl X a následky jeho léčby, šlo o zdravotní postižení dle kapitoly II., oddíl A, položka 1b) přílohy k Vyhlášce, pro které byla míra poklesu pracovní schopnosti stanovena na 25% (procentní rozmezí 15 – 25%), pro souběh více dalších postižení byl pokles pracovní schopnosti větší než tato maximální hranice, proto byl dle § 3 odst. 1 Vyhlášky zvýšen o 10% na celkových 35%. Posudková komise shodně s posudkovými lékaři hodnotila X onemocnění jako lehké postižení, neboť posuzované byla odstraněna pouze X, X zůstala zachována, šlo o X zvenčí neviditelnou, X léčba nebyla indikována, od výkonu uběhlo více než 6 měsíců, stav byl v remisi. Pro zjištěnou omezenou usilovnou vitální kapacitu X v souvislosti s chirurgickým výkonem s možným podílem i X a zejména těžkou úpornou trvající neuropatickou bolest v X pod jizvou související patrně s poškozením X při operaci s možností podílu blokády X a degenerativních změn X zvolena horní hranice procentního rozmezí, nejednalo se o středně těžké postižení dle položky 1c), kapitoly II., oddílu A přílohy k Vyhlášce tj. stabilizované stavy v kompletní remisi, kde poruchy měly rozsah do poloviny stupnice úplné poruchy funkčních schopností (uvedeny příklady), posuzovaná neměla funkční postižení uvedené pod touto položkou ani postižení funkčně srovnatelné. Pokud by komise považovala za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu postižení X, odpovídala by míra poklesu pracovní schopnosti i s přihlédnutím k dalším postižením rovněž 35%. Pokud by bylo jako hlavní postižení hodnoceno X postižení žalobkyně (X porucha), vedla by k poklesu pracovní schopnosti 20%. Pokud by byl samostatně hodnocen X, šlo by o pokles pracovní schopnosti 15%, rovněž X by vedla pouze k uznání invalidity I. stupně, stejně

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

tak středně těžký syndrom X, další diagnózy by nevedly k poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Bylo konstatováno, že při jednání byla obtížně vyšetřitelná, patrná byla výrazná X nadstavba, z vyšetření nelze odlišit, zda šlo o zveličování obtíží za účelem demonstrovat bezmocnost nebo o destabilizaci a prohloubení X navozené nepříznivou životní situací. Její projevy a skutečnosti zjištěné vyšetřením při jednání neodpovídaly funkčnímu postižení, které bylo prokázáno odbornými nálezy k datu vydání napadeného rozhodnutí (8. 6. 2022). Komise zhodnotila funkční postižení přítomné k datu vydání napadeného rozhodnutí, takže případné prohloubení X vedoucí k bizarním projevům při jednání do posudkového zhodnocení nezahrnuje a psychologické a psychiatrické vyšetření nevyžaduje, doporučená X dosud neproběhla. Dle posudku k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní, šlo o invaliditu prvního stupně, šlo o pokles pracovní schopnosti nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%, datum vzniku invalidity je 20. 9. 2021, platnost posudku do 31. 3. 2025. Byla schopna využít dosažení znalosti a zkušenosti a pracovat ve svém oboru, nejlépe na zkrácený pracovní úvazek s možností relaxace v zaměstnání, případně umožnění home office.

25. Žalobkyně se k Posudku 1 podrobně vyjádřila v podání ze dne 24. 4. 2023, uvedla, že před operací žádnou X neměla, netrpěla na žádné bolesti X, byla plně pohyblivá, její úporné bolesti začaly hned po operaci. Vyjádřila nespokojenost s průběhem jejího vyšetření při jednání komise, které považovala za hrubé, trýznivé a ponižující, vymezila se i proti závěrům komise z vyšetření žalobkyně, její potíže (bolesti) jsou marginalizovány. Namítala, že není kvalifikovaná jako odborný pracovník v administrativě, její kvalifikace je zahraniční obchod, postižení X ano, ale jako následek X operace, samo X onemocnění jí nepostihlo tak, jako jeho následné řešení operací, jejíž důsledky nikdo nebere v úvahu. Posudkovou komisi nepovažovala za objektivní, neboť její zřizovatel, Ministerstvo práce a sociálních věcí řídí též žalovanou a vytváří posudkovou metodiku. Znovu poukazovala na to, že trpí nesnesitelnými X a chronickým nedostatkem X, má problém s obsluhou počítače, zvládá pouze tlačítkový telefon, nezvládá psaní rukou, ani svůj podpis. Posudek považovala za nesprávný a nedostatečný, mj. nekoresponduje ani s posudkem z řízení o příspěvku na péči, její zdravotní postižení bylo nesprávně hodnoceno. Nebyla reflektována X poškození, necitlivost X a urputné X, které jí znemožňují i naprosto běžné činnosti včetně soustavného X. Znovu poukazovala na to, že jí byl přiznán příspěvek na péči, kdy dle posudku ze dne 4. 1. 2022 č.j. X bylo konstatováno nezvládání čtyř základních životních potřeb žalobkyní. Uváděla, že není schopna vykonávat prakticky žádnou pracovní činnost. Její stav nebyl posouzen komplexně, nebylo provedeno posouzení soudním znalcem, jak žalobkyně požadovala, nyní navrhovala, aby soud ustanovil k přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně znalce, vyžádání si srovnávacího posudku nepovažovala za vhodné, neboť by zřejmě trpěl obdobnými vadami.
26. S ohledem na řadu námitek, které žalobkyně uplatnila k Posudku 1, si soud vyžádal srovnávací posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, Hradec Králové, která soudu předložila posudek ze dne 5. 10. 2023 ev. č. X (dále jen „Posudek 2“), který soud provedl při jednání jako důkaz. Posudek byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise MUDr. E. K., další lékař Doc. MUDr. L. S., Ph. D. z oboru interní lékařství, žalobkyně nebyla jednání komise přítomna, avšak komise provedla dne

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

26. 9. 2023 vyšetření žalobkyně. Komise v posudku shrnula pracovní, osobní i rodinnou anamnézu žalobkyně, kdy žalobkyně pracovala nejprve v managementu, později na administrativních pozicích jako referentka. Popsala subjektivní potíže žalobkyně uvedené dne 26. 9. 2023, uvedla podrobný diagnostický souhrn, shrnula posudkově významné lékařské nálezy a jejich obsah, včetně nálezů z doby po vydání napadeného rozhodnutí (EMG X z 11. 11. 2022, vyšetření při jednání PK Praha dne 7. 3. 2022, X nález ze dne 21. 4. 2023 z FN Motol, nález z algeziologie ze dne 5. 5. 2023 z FN Motol, vyšetření při jednání komise - MUDr. Z. (odborný neurolog) ze dne 26. 9. 2023). Dle posudkového závěru byl rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti stav po operaci plic – dolní X vlevo pro X dne 14. 9. 2020, pro histologicky verifikovaný invazivní X s papilárním typem růstu, bez indikace k X nebo X, s reziduální poruchou odpovídající funkčně středně těžkému postižení, procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanovuje dle kapitoly X., oddílu B, položky 5b) (tj. jiná postižení X – středně těžké funkční postižení) přílohy k Vyhlášce na 50%, horní hranice byla zvolena vzhledem k charakteru a průběhu základního onemocnění s přihlédnutím k ostatním objektivně doloženým zdravotním obtížím, pro užití § 3 Vyhlášky nebyly zjištěny další posudkově významné skutečnosti. Dle odůvodnění posudkového závěru dle podkladové dokumentace dominují obtíže v souvislosti s operací X, vlastní X onemocnění je bez známek aktivity onemocnění, nemá funkčně závažný dopad na pracovní schopnost posuzované, funkčně významné jsou však důsledky vlastního operačního zákroku při konstituci posuzované (X) a rozvoji pooperačních bolestí, které uzavírány jako bolest X – X syndrom, bez významnějšího efektu léčby i v rámci algeziologické ambulance, klinicky popsána v rámci spirometrie v.s. kombinovaná X porucha s dalším poklesem hodnot v čase, je potvrzeno funkčně významné omezení X funkcí, které jistě bylo i v době vydání napadeného rozhodnutí. Posudková komise hodnotí reziduální pooperační obtíže dle dané položky středem procentního rozmezí (30-50%), k datu 21. 9. 2021 (X vyšetření) lze zdravotní stav hodnotit jako dlouhodobě nepříznivý, nejedná se o těžké funkční postižení dle položky 5c), k tomu nejsou splněna posudková kritéria. Komise volbou horní hranice procentního rozmezí hodnotí dopad dalšího postižení fyzických schopností s podílem X nadstavby (odkaz na X vyšetření, kdy zjištěno X, X v rámci akcentované osobnosti s X rysy), interní komorbidity mimo postižení funkce X jsou posudkově méně významné. Za posudkově významný komise hodnotila dopad zhoršování nálezu v oblasti X, je již indikace k operačnímu řešení, jde o středně těžké postižení funkce X, toto postižení by bylo možné hodnotit dle kap. XIII, oddílu C, položky 4b) Vyhlášky, v rozsahu poklesu pracovní schopnosti 15-20%, jiné objektivně prokázané zdravotní postižení s dopadem na funkci X nebylo doloženo, z podkladové dokumentace nevyplývá. Byly zohledněny X obtíže, bolestivost X, nález v souvislosti se zlomeninou X staršího data, uváděné X, i podíl X na možném přetěžování pohybového a nosného ústrojí, nicméně X nebylo možné hodnotit jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, nebylo doloženo funkčně významné organické postižení pohybového a nosného ústrojí podložené lékařskými nálezy, posuzovaná léky převážně netoleruje, efekt léčby X je minimální, popsána porucha statiky a dynamiky X, bolestivá palpce X při doložené starší X, subjektivně uváděné poruchy X. Anamnesticky uváděná X, avšak nebyl prokázán funkčně významný neurologický nález. Uvedené hodnocení považuje komise za maximálně možné,

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

stanovena omezená platnost posudku do 31. 3. 2025. Komise se odchýlila od předchozích posudků, což odůvodnila výše. Ke vzdělání uvedla, že čím vyšší je dosažené vzdělání, tím je větší předpoklad při daném intelektu pro pracovní uplatnění na trhu práce. Komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti k datu napadeného rozhodnutí na 50%, dle výroku k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní, šlo o invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., nešlo o invaliditu prvního ani třetího stupně, šlo o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50%, nedosahoval však více než 69%, vznik invalidity byl 20. 9. 2021. V závěru posudku je bez návaznosti na předchozí odůvodnění uvedeno, že zdravotní stav k datu vydání napadeného rozhodnutí dne 8. 6. 2022 neodpovídal žádnému stupni invalidity; soud však tuto větu považuje za zřejmou nesprávnost, neboť ze všech ostatních částí posudku i z jeho výroku je zřejmé, že komise považovala žalobkyni za invalidní ve druhém stupni invalidity, z těchto důvodů tato zjevně nedopatřením zařazená věta nemá vliv na přezkoumatelnost posudku a soud nepovažoval za nutné vyžádat si doplnění Posudku 2.

27. Žalobkyně ve vyjádření ze dne 17. 10. 2023 k Posudku 2 uvedla, že posudek již v mnohem širší míře naplňuje požadavky na úplné a objektivní hodnocení celkového zdravotního stavu žalobkyně, na rozdíl od předchozích posudků byly vzaty v úvahu reziduální pooperační obtíže, které jsou v případě žalobkyně významnější, než samotné primární X onemocnění, pro které byla operována. Přesto posudek dostatečně nereflktuje zdravotní poškození projevující se necitlivostí X a urputnými X, které jí v mnohem větší míře než jakákoli postižení X funkcí znemožňují i naprosto běžné činnosti, posudek nezohledňuje ani důsledky těchto potíží spočívající zejména v nedostatku X a na něj navazující chronickou X, neschopnost X, bolesti X, špatné X, celkovou X – posudek nezohlednil k tomu příslušnou zprávu z algeziologické ambulance ze dne 18. 3. 2022 a zprávy z neurologie. Domnívala se, že její postižení by mělo být kvalifikováno dle jiných kapitol přílohy k Vyhlášce, např. dle kapitoly VI, XIII či XV. Rovněž namítala, že Posudková komise Hradec Králové nepřistoupila ke zvýšení procentní míry z důvodu dalších zdravotních postižení žalobkyně, byť předchozí posudky tak učinily. Opakovaně odkázala též na řízení o příspěvku na péči, kde jí bylo uznáno nezvládání čtyř základních životních potřeb, což dle jejího názoru prakticky vylučuje snížení její pracovní schopnosti pouze o 50%, avšak je z pracovní činnosti diskvalifikována zcela. Navzdory její žádosti nebylo zajištěno posouzení jejího zdravotního stavu znalcem a nadále tedy má pochybnost o míře objektivnosti a úrovni odbornosti hodnocení provedené Posudkovou komisí MPSV. O tom svědčí i určité nesprávnosti, na které upozorňuje v příloze svého podání (dané podání však žádnou přílohu neobsahuje – pozn. soudu). Znovu požadovala, aby pro objektivní posouzení zdravotního stavu žalobkyně byl soudem ustanoven znalec z oboru posudkového lékařství, případně, pokud tomuto návrhu nebude vyhověno, aby soud primárně vycházel z Posudku 2, který významně lépe splňuje požadavky odborného hodnocení.
28. Soud konstatuje, že požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2019 č.j. 8 Ads 138/2017-40 k tomu NSS uvedl, že: „*Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby*

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38)."

29. V posuzované věci tedy byly vypracovány celkem čtyři posudky k hodnocení zdravotního stavu žalobkyně, přičemž prvostupňový posudek, námitkový posudek i následně Posudek 1 (posudkové komise Praha) se shodovaly v tom, že hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého stabilizovaného zdravotního stavu byl X a následky jeho léčby, toto zdravotní postižení žalobkyně shodně kvalifikovaly dle kapitoly II., oddíl A, položky 1b) přílohy k Vyhlášce, tedy lehké postižení, stavy v kompletní remisi, zpravidla po 6 měsících po ukončení aktivní X léčby, stabilizované, nebo stavy s lehčím funkčním postižením některých orgánů nebo systémů, výkon některých denních aktivit s obtížemi nebo s využitím kompenzačních mechanismů a prostředků; tato položka umožňovala hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti od 15% do 25%, kdy u žalobkyně byla ve všech třech případech určena míra 25%. Pro souběh více dalších postižení byl pokles pracovní schopnosti hodnocen větší než tato maximální hranice, proto byl dle § 3 odst. 1 Vyhlášky zvýšen o 10% na celkových 35%. Posudková komise Praha shodně s posudkovými lékaři hodnotila X onemocnění jako lehké postižení, neboť posuzovaná byla odstraněna pouze X, X zůstala zachována, šlo o resekci zvenčí neviditelnou, X léčba nebyla indikována, od výkonu uběhlo více než 6 měsíců, stav byl v remisi.
30. Soud se však přiklonil ke srovnávacímu posudku Posudkové komise Hradec Králové (Posudek 2), který dle názoru soudu přesvědčivě odůvodnil odchýlení se od předchozích posudků. Posudková komise Hradec Králové, jejímž členem byl lékař se specializací na interní lékařství, nechala žalobkyni vyšetřit též odborným neurologem, MUDr. Z., což přispívá ke komplexnosti posudku. Posudková komise zde též vysvětlila, že u žalobkyně sice dominují obtíže v souvislosti s operací X, vlastní X onemocnění je však bez známek aktivity onemocnění, nemá funkčně závažný dopad na pracovní schopnost posuzované. Posudková komise však za funkčně významné považovala důsledky vlastního operačního zákroku při konstituci posuzované (těžké obezité) a rozvoji pooperačních bolestí, které kvalifikovala jako bolest X (tj. X syndrom), který je bez významnějšího efektu léčby i v rámci algeziologické ambulance, poukázala též na klinicky popsanou v rámci spirometrie v.s. kombinovanou X, tedy funkčně významné omezení X funkcí, které jistě bylo i v době vydání napadeného rozhodnutí; uvedené pooperační reziduální obtíže považovala za rozhodující postižení žalobkyně a zařadila je dle kapitoly X., oddílu B, položky 5b) přílohy k Vyhlášce, kdy z možného rozmezí 30-50% volila střední rozmezí. Komise však přihlédla i k dalším postižením žalobkyně, tedy k nálezu v oblasti X, X obtížím, bolestivosti X, starší zlomenině X, X, k těžké obezitě i k navazujícím X obtížím žalobkyně, kdy s ohledem na ně komise hodnotila postižení žalobkyně dle horní hranice možného procentního rozmezí příslušné položky kapitoly X., oddílu B, položky 5b), tedy 50%. S ohledem na to již komise neuplatnila § 3 odst. 1 Vyhlášky, který umožňuje pro další zdravotní postižení zvýšit horní hranici až o deset procentních bodů, neboť k dalším zdravotním potížím žalobkyně již v rámci procentního hodnocení přihlédla. Soud z těchto důvodů považuje Posudek 2 za přesvědčivý, neboť se dle názoru

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

soudu vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi a odpovídajícím způsobem zohlednil i námitky žalobkyně, která opakovaně poukazovala zejména na velké bolesti navazující na provedení operace X a další s tím související potíže, které jí omezují v běžném životě. Nelze souhlasit s tím, že posudek nezohledňuje projevující se necitlivost X žalobkyně a bolesti, kterými žalobkyně trpí, neboť jak je uvedeno výše, posudek za významné další zdravotní postižení žalobkyně považuje syndrom X jako středně těžké postižení funkce X, k čemuž přihlédl při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Stejně tak přihlédl k bolestem žalobkyně, které kvalifikoval jako tzv. X syndrom v důsledku operačního zákroku, a to v rámci hodnocení rozhodujícího postižení žalobkyně dle kapitoly X., oddílu B, položky 5b) přílohy k Vyhlášce. Rovněž přihlédl k bolestivosti X a X (X) a X potížím žalobkyně. Pokud jde o zprávu z algeziologie ze dne 18. 3. 2022, posudek jí zařadil mezi podklady, podrobně uvedl její obsah, dle této zprávy se žalobkyně X, závěrem zprávy jsou: X syndrom, stav po X, reaktivně X, protrahovaný X. Všechny tyto závěry posudek v rámci hodnocení míry snížení pracovní schopnosti žalobkyně zohlednil, a to včetně X nálezů žalobkyně. Posudek též vycházel z řady zpráv z neurologie, včetně vyšetření neurologem přímo na žádost posudkové komise, žalobkyně pak nijak nespecifikovala, které nálezy dle jejího názoru posudek nezohlednil a jaké konkrétní skutečnosti opomenul. Jedinou výtku, kterou soud k Posudku 2 uplatňuje, je skutečnost, že v jeho závěru je bez návaznosti na předchozí odůvodnění uvedeno, že zdravotní stav k datu vydání napadeného rozhodnutí dne 8. 6. 2022 neodpovídal žádnému stupni invalidity; soud však tuto větu považuje za zřejmou nesprávnost, neboť ze všech ostatních částí posudku i z jeho výroku je zřejmé, že komise považovala žalobkyni za invalidní ve druhém stupni invalidity, z těchto důvodů tato zjevně nedopatřením zařazená věta nemá vliv na přezkoumatelnost posudku a soud nepovažoval za nutné vyžádat si doplnění Posudku 2.

31. Soud konstatuje, že mu nepřísluší hodnotit lékařské posudky, ani posudky posudkových komisí, z odborného hlediska, neboť k tomu nemá příslušné znalosti, stejně tak nemůže odborně hodnotit ani podklady, ze kterých posudky vycházejí. Soud tudíž nemůže sám přímo přezkoumat, zda zdravotní postižení žalobkyně bylo správně kvalifikováno dle odpovídající položky přílohy k Vyhlášce. Soud může posudky hodnotit pouze z hlediska jejich celistvosti a přesvědčivosti, přičemž Posudek 2 v tomto směru považuje za komplexní a dostatečný, je v něm srozumitelně zdůvodněno, proč se komise od předchozích posudků odchýlila, v rámci přípustného rozsahu soudního přezkumu soud k tomuto posudku nezaujal žádné výhrady. Žalobkyně navrhovala přezkoumání jejího zdravotního stavu znalcem, soud však neshledal, že by ve věci bylo nutné zadávat znalecký posudek. Ten by byl namístě, pouze pokud by byly stávající důkazy (tj. posudky) nedostatečné ke zjištění skutečného stavu věci, tedy pokud by i o srovnávacím posudku byla pochybnost co do jeho úplnosti či správnosti a pokud by současně znalecký posudek mohl tyto pochybnosti odstranit (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 6. 2003 č.j. 2 Ads 9/2003-50). Soud však ze shora uvedených důvodů pochybnosti v případě Posudku 2 neshledal, žalobkyně neuvedla žádné konkrétní věcné námitky, kterými by správnost či úplnost Posudku 2 zpochybnila. Námitka ohledně tzv. systémové podjatosti Posudkové komise MPSV je nedůvodná, neboť kompetence posudkové komise k přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně vychází ze zákona, tj. z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

32. Žalobkyně dále poukazovala na to, že byla v rámci řízení o příspěvku na péči posudkem ze dne 4. 1. 2022 e.č. X a navazujícím rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 18. 1. 2022 č.j. X shledána neschopnou zvládat čtyři základní životní potřeby, tj. oblékání a obouvání, péče o domácnost, osobní aktivity a tělesná hygiena. Soud však tento posudek ani rozhodnutí MPSV ze dne 18. 1. 2022 k důkazu neprováděl, neboť soud sám není oprávněn zdravotní stav žalobkyně hodnotit, daný posudek a rozhodnutí jsou součástí soudního spisu a posudkové komise je měly při hodnocení zdravotního stavu žalobkyně k dispozici. Ze stejných důvodů soud neprováděl k důkazu zprávu z algeziologie ze dne 18. 3. 2022. Soud k tomu dále uvádí, že daný posudek ze dne 4. 1. 2022 ani rozhodnutí MPSV ze dne 18. 1. 2022 nebyly pro posudkové komise nijak závazným podkladem. Předmět řízení o uznání invalidního důchodu, kdy se hodnotí dochované pracovní schopnosti posuzované osoby, je totiž zcela odlišný od řízení ohledně příspěvku na péči, v jehož rámci se posuzuje stupeň závislosti osoby, a to podle počtu základních životních potřeb, které daná osoba není schopna bez cizí pomoci zvládat.
33. Obdobně neprováděl soud dokazování výsledkem žalobkyně ani výsledkem její dcery, ani lékařskými zprávami ze dne 5. 5. 2023 z ambulance algeziologie FN Motol a ze dne 21. 4. 2023 z pneumologické kliniky FN Motol, neboť zdravotní stav žalobkyně byl zjišťován posudkovými komisemi MPSV Praha a Hradec Králové, které tyto zprávy měly k dispozici, rovněž žalobkyni vyšetřily, přičemž soud nemá odborné kompetence k posuzování zdravotního stavu žalobkyně.
34. Soud shrnuje, že na základě výše uvedeného považuje za dostatečně odůvodněný závěr, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve druhém stupni invalidity, napadené rozhodnutí je tak třeba považovat za nezákonné, neboť nebyly dány podmínky pro přiznání pouze prvního stupně invalidity.
35. Ze všech uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil pro jeho nezákonnost dle § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
36. V dalším řízení, v němž bude žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.), bude žalovaná vycházet z Posudku MPSV Hradec Králové ze dne 5. 10. 2023 ev. č. X, který nechal soud v tomto řízení vypracovat, a tedy z toho, že žalobkyně splňovala podmínky pro přiznání invalidního důchodu ve druhém stupni invalidity od 1. 12. 2021, žalovaná tomu přizpůsobí svůj další procesní postup.
37. O nákladech řízení soud rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně byla ve věci samé úspěšná, proto jí přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšné žalované. Náklady vynaložené žalobkyní v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za čtyři úkony právní služby po 1 000 Kč, tedy celkem 4 000 Kč (§ 7, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a), d), g) a odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, tj. převzetí zastoupení, vyjádření žalobkyně k Posudku 1, vyjádření žalobkyně k Posudku 2, účast při ústním jednání) a náhradu hotových výdajů po 300 Kč za jeden úkon, celkem 1 200 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky), a dále dle § 57 odst. 2 s.ř.s. DPH v sazbě 21% ve výši 1 092 Kč. Celková výše nákladů řízení tedy činí částku 6 292 Kč.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 10. listopadu 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.